

EXPUNERE DE MOTIVE

Fenomenul criminalității organizate cuprinde cele șapte forme: corupția, spălarea banilor, traficul de persoane, traficul de droguri, traficul de bunuri, migrația ilegală și, cea mai gravă, terorismul.

Organizația Națiunilor Unite a elaborat numeroase instrumente juridice internaționale în domeniul combaterii criminalității organizate și, identificând necesitatea unor mijloace de acțiune cât mai eficiente pentru combaterea fenomenului corupției, a considerat oportună elaborarea unei Convenții împotriva corupției.

După aprobarea sa de către Adunarea Generală ONU, documentul a fost deschis pentru semnare statelor membre la Mérida, Statele Unite Mexicane, în perioada 9 - 11 decembrie 2003. Ministrul Justiției a semnat Convenția în numele României la 9 decembrie 2003.

Adoptarea unui astfel de document în cadrul Organizației Națiunilor Unite reflectă preocuparea constantă a acestui înalt for pentru găsirea unor soluții care, prin armonizarea legislațiilor naționale, să permită promovarea unei politici comune de către statele membre în vederea prevenirii și combaterii pe plan internațional a corupției.

Convenția este structurată în 8 capitole și urmărește promovarea și consolidarea măsurilor în scopul prevenirii și combaterii corupției în modul cel mai eficient, promovarea, înlesnirea și sprijinul cooperării internaționale și asistenței tehnice în scopul prevenirii corupției și al luptei împotriva acesteia, inclusiv recuperarea de bunuri, promovarea integrității, responsabilității și buneii gestiuni a afacerilor publice și a bunurilor publice.

Convenția prevede obligația statelor de a incrimina un spectru larg de fapte, pentru a acoperi, astfel, toate actele de corupție: darea și luarea de mită, delapidarea fondurilor publice, traficul de influență, tănuirea, spălarea produsului infracțiunii, inclusiv infracțiunile comise în legătură cu faptele de corupție, cum ar fi spălarea banilor și obstrucționarea justiției.

În vederea aducerii la îndeplinire a dispozițiilor convenției, statele sunt obligate să-și acorde reciproc asistență judiciară și să întreprindă măsurile necesare punerii sub urmărire, sechestru și confiscarea produsului rezultat în urma săvârșirii faptei de corupție.

Totodată, sunt enumerate, ca politici - model de prevenire, crearea unor organisme anticorupție, sporirea gradului de transparență în finanțarea partidelor politice, stabilirea unor mecanisme de selectare a funcționarilor publici într-o manieră eficientă, transparentă, exclusiv pe criterii profesionale.

Un segment al convenției este cel dedicat reglementării recuperării și restituirii bunurilor rezultate în urma săvârșirii faptelor de corupție, principiu fundamental al convenției în temeiul căruia statele părți își acordă reciproc cea mai largă cu putință cooperare și asistență judiciară.

Capitolul I – Dispoziții generale – stabilește obiectul și domeniul de aplicare al acesteia și definește unii termeni uzitați.

Capitolul al II-lea – Măsuri preventive – se referă la elaborarea politicilor și practicilor de prevenire a corupției precum și la existența unuia sau mai multor organisme de prevenire a corupției în sectorul public și privat, totodată fiind prevăzute și măsuri de prevenire a spălării banilor.

Capitolul al III-lea – Incriminare, investigare și reprimare – cuprinde referiri la măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune precum și sancțiunile aplicabile în cazul actelor de corupție săvârșite.

Capitolul al IV-lea – Cooperarea internațională – face referire la acordarea reciprocă a statelor-părți de asistență în anchetele și în procedurile privind cauzele civile și administrative referitoare la corupție.

Capitolul al V-lea – Recuperarea de bunuri – are în vedere prevenirea și descoperirea transferurilor produsului infracțiunii, măsuri pentru recuperarea directă de bunuri, mecanisme de recuperare de bunuri prin cooperarea internațională în scopul confiscării, restituirea și dispunerea de bunuri.

Capitolul al VI-lea – Asistența tehnică și schimbul de informații – conține reglementări privind elaborarea programelor de formare specifice pentru personalul însărcinat să prevină și să combată corupția, colectarea și analiza informațiilor asupra corupției.

Capitolul al VII-lea – Mecanisme de aplicare – cuprinde organismele competente în monitorizarea prevederilor Convenției.

Capitolul al VIII-lea – Dispoziții finale – reglementează aplicarea convenției, soluționarea diferendelor privind aplicarea convenției.

Dreptul intern român este compatibil cu prevederile convenției, România adoptând numeroase acte normative care reglementează codurile de conduită ale funcționarilor din cadrul administrației publice, achizițiile publice, combaterea corupției în sectorul privat. Totodată, a fost stabilit cadrul juridic intern pentru protecția martorilor, incriminarea, investigarea și reprimarea faptelor de corupție săvârșite de funcționarii publici naționali și internaționali și cooperarea judiciară internațională în materie penală.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

